

Premi Ciutat d'Elx

El periodista Joan Esculies, col·laborador habitual d'EL TEMPS, ha guanyat el premi Ciutat d'Elx de narrativa amb la novel·la *L'Ocell de la pluja*, que conta el trencament d'una relació des del punt de vista de la dona, abandonada en néixer el segon fill de la parella, i el de l'home que la deixa. Esculies, nascut a Manresa el 1976, va alabar que els organitzadors del premi "aposten per joves escriptors que intenten no ser convencionals" perquè "les editorials prefereixen la literatura comercial i no s'interessen gens pels autors novells".

El premi de poesia va ser per *La memòria dels mots*, de Ricard Ripoll (Sueca, 1959), que és professor de literatura a la Universitat Autònoma de Barcelona. Tots dos premis seran editats per 3i4.

Nova revista d'història

Enciclopèdia Catalana llança una revista mensual d'història, *Sàpiens*, dirigida a un públic ampli i heterogeni. Segons paraules del seu director, Eduard Voltas, es tracta d'"explicar que el nostre passat, com a catalans i humans, és una aventura". Els diversos reportatges, la rigorositat dels quals passa pel filtre d'un consell assessor d'historiadors, es complementen amb propostes de lleure. Amb els primers números, *Sàpiens* regala reproduccions d'alguns dels papers confiscats a l'Arxiu de Salamanca. Entre d'altres temes, el primer *Sàpiens* conta la història de Joan Pujol, l'espia català que enganyà Hitler amb el desembarcament de Normandia.



La crònica

La victòria de Matas i la derrota del TAV mediterrani

Dimarts, 15 d'octubre

Una victòria, "per ara". El jutge encarregat del cas Bitel, després de la no-imputació per part del Tribunal Suprem de Jaume Matas, actual ministre de Medi Ambient, declara l'arxivament del cas. El PP balear no considera una victòria i una derrota del Pacte de Progrés, i augura que passarà el mateix amb l'altre cas que afecta Matas, l'anomenat Mapau o Formentera, i que ja el Suprem ha dit que no hi ha imputació, "per ara", possible. Els partits de l'esquerra diuen que res no està tancat i que caldrà encara temps per veure quins punts es poden aclarir.

S'alça el vet dels EUA, quasi un any després. Se signa a Washington l'acord definitiu que permet que es redobriguen les fronteres d'aquest país a la clementina valenciana, deu mesos després que l'administració nord-americana decidira d'impedir que arribaren les taronges valencianes perquè van trobar un exemplar de mosca mediterrània, un fet que sempre han negat tots els representants del sector valencià, que han dit que el vet respon als interessos comercials dels *lobbies* cítricoles americans. Això sí, les condicions per a l'exportació seran molt més estrictes. La consellera d'Agricultura valenciana va destacar "l'èxit del Govern valencià" en l'alçament del vet. Un alçament, tot siga dit, que arriba després de deu mesos en què l'administració de Bush ha estat marejant la perdia davant d'unes autoritats espanyoles completament despistades.

Polèmic trasllat. Durant la presentació d'una mostra de pintura italiana i flamenca, la subsecretària de Promoció Cultural de la Generalitat Valenciana, Consuelo Ciscar, insisteix en la conveniència de desmuntar les peces del claustre renaixentista de l'Ambaixador Vich, que actualment es troben al convent del Carme de València, i traslladar-les al Museu de Belles Arts, on també hi

ha dipositada una part del claustre. Els tècnics de Conselleria de Cultura asseguren que la llei de patrimoni obliga a unir elements dispersos dels monuments. En canvi, el projecte de la Conselleria ha provocat un important debat social que posa en dubte la conveniència del trasllat. De moment, el màxim organisme consultiu de la Generalitat en matèria cultural, el Consell Valencià de Cultura, ja s'ha manifestat en favor del trasllat. Era d'esperar.

Dimecres, 16 d'octubre

El rei en tren. Joan Carles I puja al Tren d'Alta Velocitat (TAV) i fa un curtíssim trajecte de Bujaraloz (Aragó) a Vallmanya (Segrià). El TAV, doncs, es queda a la Franja i amb prou feines entra al Principat. I al pas que van les coses sa Majestat acabarà coneixent aquest trajecte pam a pam, ja que ningú s'atreveix a afirmar amb contundència i sense un bri de por que el TAV arribarà a Barcelona el 2004. Això sí, altra vegada les obres són una mena de regal pels desagraïts dels catalans. Talment com si d'un barret màgic que hi ha a la Moncloa en sortissin euros a cabassos a l'espera de la magnanimitat del president espanyol de torn. Per a l'oblit queda la línia d'alta velocitat que havia d'unir tot l'Eix Mediterrani, l'obra lògica des de tots els punts de vista excepte del nacionalisme espanyol (de dretes i esquerres) que no concep l'estat si no és el de la centralitat i la radiatilitat més furibunda.

Clos, un mal professor. "Un factor que impedeix a Barcelona créixer al ritme que ho fa Madrid." Això és el català, segons va deixar anar la candidata del PSOE a l'alcaldia de Madrid, Trinidad Jiménez. I això ho deia quan, tot just feia quinze dies, havia visitat Barcelona, de la mà del seu col·lega socialista, l'alcalde Joan Clos.

Se suposa que la visita havia de servir a la candidata del PSOE per veure com



Dalt, imatge de cotxes cremats a la ciutat de València. Des que va començar aquesta moda delictiva el març del 2000, els piròmans ja han calat foc a quasi 800 automòbils. A l'esquerra, el rei d'Espanya, Joan Carles I, s'enfila al tren que no arribarà fins al 2004 a Barcelona, pel cap baix. I que mai arribarà a València.

van de bé les coses a la capital catalana, sota el govern socialista. Trinidad Jiménez podria així agafar idees per desbancar els seus contrincants a la capital del regne, governada pel PP. Potser Jiménez només ha entès que l'anticatalanisme continua sent un valor segur. O potser els costa entendre que a la seva Espanya hi ha altres llengües.

Vist el resultat de l'alumna madrilenya, és evident que Joan Clos no se'n va sortir com a professor. I és que el federalisme costa tant de fer entendre a qui no el vol entendre.

Dijous, 17 d'octubre

Continua el degoteig de cotxes cremats. Es cremen, de matinada, nou cotxes al barri del Cabanyal de València i set a la ciutat d'Alacant. A València, ja són 193 els cotxes cremats enguany. Aquest és un peculiar fenomen delictiu

que va començar el març del 2000 a València, moment des del qual s'han cremat quasi 800 automòbils. La policia ja ha detingut unes 60 persones acusades d'aquests delictes, però ha estat incapaç d'aturar la proliferació de cotxes calcinats fins al moment.

Contra el racisme. Entre les resolucions aprovades el dia de la cloenda del debat de política general al Parlament de les Illes, pren gran rellevància política la declaració, amb el vot unànim dels 59 diputats balears (PP, PSIB, PSM, UM, EU, Els Verds i COP) en defensa i en suport dels immigrants. El propòsit dels parlamentaris és que el debat no degeneri en "xenofòbia". Atesa la importància del fenomen (15% del cens estranger, no censats indeterminats, immigració espanyola...) la declaració pren així una clara significació política, davant algunes incipients mostres de racisme.

Mor Vicenta Ferrer

Vicenta Ferrer Escrivà, filla del lexicògraf Francesc Ferrer Pastor i autora d'alguns llibres destinats al món de l'escola amb la col·laboració de la dibuixant Pilarín Bayés, va morir el passat dimarts 15 d'octubre a Barcelona. Ferrer Escrivà, que va ajudar son pare en l'elaboració de la seua obra, es va dedicar a l'ensenyament en català des dels temps fundacionals de la introducció de la nostra llengua en les escoles valencianes.

Gómez Mompert, catedràtic

El professor i periodista Josep Lluís Gómez Mompert ha guanyat la primera càtedra de Periodisme del País Valencià que ha convocat la Universitat de València. Gómez Mompert va ser professor titular de Periodisme de la Universitat Autònoma de Barcelona fins que es va traslladar a la Universitat de València. Ara fa dos anys va posar en funcionament la llicenciatura de Periodisme d'aquesta universitat. Col·laborador durant molt de temps de diversos mitjans, la majoria catalans (*Diari de Barcelona*, *Avui*, *El Viejo Topo*, TV3, TVE-Catalunya, *EL TEMPS*, etc.), és autor de mitja dotzena de llibres, entre els quals cal destacar una història universal del periodisme.

Ens deixa Manel Tarín

Manel Tarín i Romans, històric activista cultural valencià que presidia la Federació d'Entitats Culturals del País Valencià des del 1977, va morir el passat dissabte 12 d'octubre als 63 anys. Des del reviscolament de la seua consciència nacionalista, cap als anys 60, Tarín va lluitar incansablement per la cultura del país i pels plantejaments polítics en favor de la independència dels Països Catalans des de la seua militància en el PSAN, encara que des de fa molts anys es mantenia en un segon pla de la vida pública valenciana.